

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis**

Ex Purissimis Sacræ Scripturæ, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,  
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.  
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De  
Ecclesiæ Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.  
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

**Godeau, Antoine**

**Augustae Vindelicorum, 1774**

Caput VII. Reges, aut Prælatos occidere numquam licet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](http://urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

Attamen medicinam, quæ ex natura sua ad matris sanitatem non vero ad fœtus expulsionem servit, sumere licet, si aliter matri subveniri non possit, ac fœtus necdum animatus credatur; tali enim casu si abortus contingeret, omnino per accidens, ac præter intentionem sequeretur; nec fœta mater, jure suo utens, quidquam consulisset. Quodsi jam animatus fœtus sit, major cautela erit adhibenda. Si certo mater cum prole moritura prævideatur, nisi ei medicina subveniatur, licita erit medicinæ sumptio, ut pote favorabilis matri, nec hisce in circumstantiis nociva proli, jam alias perituræ; si vero matrem absque medicinali potionē morituram, prolem vero supervicturam verisimilius apparet, deneganda est medicina. Hancque vitæ aducæ jacturam christiana mater æquanimiter feret, ut proli Baptismi fluentis abluendæ vi-  
tum æternam comparet.

## C A P U T VII.

Reges, aut Prælatos occidere numquam  
licet.

Quemcumque auctoritate privata occidas,  
quintum, ut diximus, violatur præceptum;  
attamen alia sunt aliis homicidia graviora.

Regem occidere est in unctum Domini ma-  
tus injicere, & sacrilegii speciem patrare; quo-  
niam Rex persona sacra est. David hominum  
mansuetissimus occidi jussit Amalekitam, qui  
Saulem interfecrat, ejusque diadema & armil-  
Godean Theol. Mor. Pars II. E lam

lam ad se attulerat. Eadem Pœna puniit interfectores Isboseth, qui Saulis filius erat, licet illegitimus. Constantiense Concilium veluti hæreticam, & detestandam illorum opinionem damnavit, qui licitum esse tyrannum interficere asserebant (*a*). Numquam vel privata vel publica auctoritate occidere licet Principem, qui in populum suum tyrannidem exercet; sed quoniam, ut Sapiens ait, *cor regis in manu Domini* (*Prov. 21.*) expectandum est, donec crudelis, violentique Principis cor Deus mutet, illumque, ut id præstet, orare oportet: verum interea Princeps, licet crudelis, est tolerandus, ejusque scelerum supplicium divinæ justitiae est relinquendum. Aodi Deus præcepit, ut Eglorem Moabitarum regem occideret; verum Deus supremus est Judex, qui in hominum seu vitam seu

mor-

---

(*a*) Damnatae propositionis iste est tenor: *Tyrannus potest a quovis licite, & meritorie occidi quocumque modo, maxime per insidias, non obstante quocumque juramento, vel confoederatione apud eum, non exceptando sententiam judicis.* Rufici, plebeique homines novis contributionibus &c. onerati statim de Tyrannide conqueruntur, suoque Principes veluti Tyrannos traducunt, & aversantur. Jam si Tyrannum occidere licitum, & meritorium esset; quæso te, quot & quantis infidiis, mortisque violentæ jaculis undequeaque Reges peterentur? Quam frequenter hujusce doctrinæ praxis accideret? At quantum divina Providentia pro Regibus, ac Principibus vigilet, quantumque & doctrinam hanc & praxim Deus aversetur, antiquis historiæ factis, ac novissimis, prorsusque mira Stanislai II. Poloniæ Regis conservatione docemur.

mortem plenum jus habet , nec quidquam nisi  
julie agere potest. At homines sive singuli, sive  
in corpus unum coacti errare possunt, & injuste  
agere; adeoque eorum sententia non est temere  
amplectenda. In Gallia doctrina nostra ab iis  
solum impugnatur, qui animo Galli non sunt,  
licet in Gallia nati , & qui libentius exteris  
quosdam Auctores audiunt, quam celebres theo-  
logicas Facultates, veluti Parisiensem. In hoc  
demonstrando non ultra immoror, plures enim  
exstant libri , in quibus hæc quæstio egregie di-  
scutitur.

Papa, Cardinales , Episcopi, Presbyteri ,  
& Religiosi personæ sacræ sunt, quarum occiso  
gravior est, quam cæterorum, illique adnexa est  
excommunicatio famosi Canonis *Si quis suad-  
ente diabolo.* Neque solum homicidium huic  
censuræ subjicitur, sed mutilatio quælibet, sed  
percussio quoque gravis ense, manu, baculo ,  
aut lapide inficta; quælibet etiam atrox injuria,  
veluti lacerare vestes, in faciem conspuere, aut  
carceri mandare. Si Clerici percussio sit levis,  
& sine sanguinis effusione , non est Papæ reser-  
vata absolutio , illamque Episcopus potest im-  
pertiri; si vero enormis sit percussio, solus Papa  
potest absolvere, nisi percussor sit impubes, quo  
casu potest etiam Episcopus.

Non omnis Clerici percussio excommunica-  
tioni subjecta est, si joco fiat, aut ob correctio-  
nem, aut percussi qualitate ignorata. Si Cleri-  
cus a marito cum uxore sua turpia agere inveni-  
tur, aut a fratre cum sua sorore, aut a patre

cum filia, vel a patruo cum nepte; tunc si occideretur, nulla adesset censura, quamvis haec occisio peccatum esset mortale: parcit enim Ecclesia mariti, fratri, patris, patruive dolori ob sibi illatam injuriam.

Si consecratus Patriarcha, Archiepiscopus, aut Episcopus verberetur; si venenum illis porrigitur, aut carceri mancipentur, aut vi de loco ejificantur; si haec contra illos fieri jubeantur, aut consulantur, aut haec facientes juventur, excommunicatio Papæ reservata incurritur. Idem dicendum est de Cardinalibus, licet non sint Episcopi. Eadem excommunicatio ab iis incurritur, qui verberant, vel occidunt Notarios, Advocatos, Procuratores, Judices, Auditores, qui officium suum in Romana curia exercent aut ad illud exercendum Romam petunt, si ejusdem officii causa crimen patretur. Qui Romam litis causa perunt, aut inde redeunt, eodem gaudent privilegio; atque hoc ideo cautum est, ut tuta omnibus ad justitiam via sit, quam a sancta Sede expetunt.

### C A P U T VIII.

*Moderamen inculpatæ tutelæ exponitur.*

**E**t si quilibet ex suimet caritate vitam suam tueri debeat, christiana tamen caritas naturali huic legi quasdam addit exceptiones; & primo requirit, ut nullum aliud conservandæ vitæ sua remedium suppetat, necessumque sit omnino aut occidere, aut occidi: tunc justitiae quidem non